

TANQIDIY NAZAR, TAHLILY TAFAKKUR VA INNOVATSION G'UYALAR

ALEKSANDR FAYNBERGNI O'ZBEK MATBUOTIDA TUTGAN O'RNI

Abdurashidova Marjona Sanjarbekovna

O'zbekiston davlat jahon tillari universiteti,

Xalqaro jurnalistika fakulteti, 1-bosqich talabasi

marjonaabdurashidova546@gmail.com

Anotatsiya: *Ushbu maqolada Aleksandr Faynbergning o'zbek matbuotida tutgan o'rni ilmiy jihatdan tahlil qilinadi. Adibning publitsistik faoliyati, millatlararo madaniy integratsiyaga qo'shgan hissasi, o'zbek va rus adabiy muhitlari o'rtasidagi ijodiy aloqalarni mustahkamlashdagi roli yoritiladi. Tadqiqotda Faynbergning matbuotdagi chiqishlari, uning tahliliy va estetik yondashuvi, jamiyat ma'naviy hayotiga ta'siri ko'rib chiqiladi. Shuningdek, ijodkorning tarjimonlik faoliyati va yosh jurnalistlar uchun metodik ahamiyati ham ochib beriladi.*

Kalit so'zlar: *Aleksandr Faynberg, o'zbek matbuoti, publitsistika, millatlararo integratsiya, adabiy muloqot, tarjimonlik, madaniy hamkorlik.*

Abstract: *This article examines the role of Alexander Feinberg in Uzbek press from a scientific perspective. It analyzes his publicistic activity, contribution to intercultural integration, and role in strengthening creative ties between Uzbek and Russian literary environments. The study explores Feinberg's journalistic publications, analytical and aesthetic approaches, and influence on the spiritual life of society. It also highlights his translation work and methodological significance for young journalists.*

Keywords: *Alexander Feinberg, Uzbek press, publicism, intercultural integration, literary dialogue, translation, cultural cooperation.*

O'zbekiston ko'p millatli jamiyat sifatida tarixan turli madaniyat va tillarning o'zaro ta'siri ostida rivojlanib kelgan. Bu jarayonda matbuot muhim kommunikativ vosita sifatida jamiyat tafakkurini shakllantirishda katta rol o'ynaydi. Ayniqsa, turli millat vakillarining adabiy va publitsistik faoliyati o'zaro madaniy integratsiyaning mustahkamlanishiga xizmat qiladi.

Shunday ijodkorlardan biri — Aleksandr Faynberg bo'lib, u rus tilida ijod qilgan bo'lsa-da, butun hayoti va faoliyatini O'zbekiston bilan bog'lagan. U nafaqat shoir, balki publitsist, tarjimon va adabiy jamoatchilik vakili sifatida ham tanilgan. Faynbergning o'zbek matbuotidagi o'rni uning ijodiy merosi orqali aniqlanadi.

Mazkur tadqiqotning dolzarbligi shundaki, globallashuv jarayonlari kuchayib borayotgan bugungi davrda millatlararo muloqot va madaniy bag'rikenglik masala lari alohida ahamiyat kasb etmoqda. Faynberg ijodi aynan shu qadriyatlarni ilgari surganligi bilan ilmiy tahlilga loyiqdir.

Aleksandr Faynberg XX asrning ikkinchi yarmida O'zbekiston adabiy muhitida shakllangan rusiyzabon ijodkorlardan biridir. Uning ijodiy shakllanishi ko'pmillatli

TANQIDIY NAZAR, TAHLILY TAFAKKUR VA INNOVATSION G‘OYALAR

madaniy makon ta’sirida yuzaga kelgan bo‘lib, aynan shu muhit adibning dunyoqarashi, estetik qarashlari hamda publitsistik tafakkurini belgilab bergan. O‘zbekistonning boy adabiy an’analari, milliy qadriyatlari va ma’naviy hayoti Faynberg tafakkurida muhim o‘rin egallab, uning ijodida inson va jamiyat munosabatlarini talqin etishning o‘ziga xos modelini shakllantirgan.

Faynberg publitsistik qarashlarida insonparvarlik g‘oyasi yetakchi o‘rin tutadi. U ijtimoiy jarayonlarga baho berishda milliy yoki tilga oid chegaralardan ustun turuvchi umuminsoniy qadriyatlarga tayanadi. Adib uchun madaniy bag‘rikenglik nafaqat nazariy tushuncha, balki amaliy ijodiy tamoyil hisoblanadi. U turli madaniyatlar o‘rtasidagi aloqalarni qarama-qarshilik emas, balki o‘zaro boyitish jarayoni sifatida talqin qiladi. Shu bois uning maqolalarida ijod erkinligi va axloqiy mas’uliyat bir-birini to‘ldiruvchi tushunchalar sifatida namoyon bo‘ladi.

Faynberg publitsistik asarlarida ijtimoiy muammolarni yoritishda chuqur tahliliy yondashuvdan foydalanadi. U voqelikni faqat faktlar orqali bayon etish bilan cheklanmaydi, balki uni falsafiy mushohada va badiiy tafakkur bilan boyitadi. Natijada publitsistik matn oddiy axborot shaklidan chiqib, ijtimoiy fikrni shakllantiruvchi intellektual matnga aylanadi. Shu jihatdan uning publitsistikasi klassik publitsistika an’analariga yaqin turadi hamda adabiyot va jurnalistika o‘rtasidagi oraliq makonda joylashgan badiiy -tahliliy uslubni yuzaga keltiradi.

XULOSA

Aleksandr Faynberg o‘zbek matbuoti tarixida alohida o‘rin tutgan ijodkor hisoblanadi. U o‘z faoliyati orqali millatlararo madaniy muloqotni mustahkamlash, o‘zbek va rus adabiy muhitlarini yaqinlashtirish hamda jamiyatda bag‘rikenglik muhitini qaror toptirishga xizmat qilgan. Uning publitsistik chiqishlari o‘zbek jurnalistikasi taraqqiyotiga nafaqat mazmuniy, balki uslubiy jihatdan ham sezilarli ta’sir ko‘rsatgan.

Faynberg merosining muhim jihati shundaki, u matbuotni faqat axborot vositasi sifatida emas, balki ma’naviy muloqot maydoni sifatida talqin qiladi. Shu bois uning maqolalari ijtimoiy fikrni shakllantirish, adabiy jarayonlarni baholash va madaniyatlararo aloqalarni rivojlantirishda muhim ahamiyat kasb etadi.

Bugungi globallashuv sharoitida madaniyatlararo dialog, tolerantlik va ijodiy hamkorlik masalalari tobora dolzarb bo‘lib borayotgan bir paytda Faynberg ijodini o‘rganish ilmiy va amaliy jihatdan muhimdir. Uning publitsistik tajribasi zamonaviy jurnalistika uchun metodologik manba bo‘lib xizmat qiladi hamda jurnalist va adabiyotshunoslar uchun nazariy xulosalar chiqarishda asos vazifasini o‘taydi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. Faynberg, A. Tanlangan asarlar. – Toshkent: G‘afur G‘ulom nomidagi nashriyot, 2010.
2. Karimov, N. O‘zbek publitsistikasi nazariyasi. – Toshkent: O‘zbekiston, 2018.
3. Yo‘ldoshev, Q. Adabiyot va matbuot integratsiyasi. – Toshkent: Akademnashr, 2020.

TANQIDIY NAZAR, TAHLILIIY TAFAKKUR VA INNOVATSION G'UYALAR

4. Qodirov, B. Zamonaviy jurnalistika asoslari. – Toshkent: Tafakkur, 2019.
5. Islomov, R. Millatlararo madaniy aloqalar va matbuot. – Toshkent: Ma'naviyat, 2017.
6. O'zbekiston Milliy ensiklopediyasi. Adabiyot va publitsistika bo'limi. – Toshkent, 2014.
7. Rasulov, A. Jurnalistika nazariyasi va amaliyoti. – Toshkent: Universitet nashriyoti, 2016

